

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Захарий Александров Кръстев, д.м.н.

Външен член на Научното жури по конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по Ендокринология”, професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, съгласно заповед №1313/28.04.2026 г.

Относно: кандидатурата на д-р Веселина Евтимова Яначкова, д.м.

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по Ендокринология участва д-р Веселина Евтимова Яначкова, д.м. Документацията е подготвена съгласно нормативните изисквания на институцията и дава възможност за оценка на научноизследователската, преподавателската и клиничната дейност на кандидата.

От представените материали е видно, че доктор Яначкова е изграден клиницист със значими научни резултати в една от най-динамично развиващите се области на съвременната ендокринология – ендокринните и метаболитните нарушения при жената в различните периоди на нейния репродуктивен и пострепродуктивен живот.

I. Биографични данни

Д-р Веселина Яначкова е завършила медицина през 2006 г. в Медицински университет – София. През 2013 г. придобива специалност „Ендокринология и болести на обмяната“, а през 2016 г. завършва магистърска програма по „Здравен мениджмънт и обществено здраве“. През 2023 г. успешно защитава образователната и научна степен „доктор“ с дисертационен труд, посветен на връзката между тиреоидната дисфункция по време на бременност и изявата на гестационен захарен диабет.

След придобиването на специалност Д-р Веселина Яначкова развива активна клинична дейност. От 2013 г. работи като ендокринолог в Медицински комплекс „Д-р Щерев“ – водещ национален център в областта на репродуктивната медицина. Д-р Веселина Яначкова е и асистент в Медицински институт на МВР и изследовател към Научноизследователския институт на Медицински университет – Плевен. Д-р Веселина Яначкова е преминала редица специализирани обучения и квалификационни курсове в България и чужбина, свързани с диабетологията, тиреоидните заболявания, ехографията, репродуктивната ендокринология и менопаузалната медицина. Кандидатът членува в престижни национални и международни професионални организации, сред които International Society of Gynecological Endocrinology, The Menopause Society, Българско дружество по ендокринология и Българска асоциация по стерилитет и репродуктивно здраве. Положително впечатление прави активната рецензентска дейност за международни научни списания, включително BMJ и издания на MDPI.

II. Оценка на научните трудове и научната дейност на кандидата

Научната дейност на д-р Яначкова е концентрирана в няколко направления, обединени от една обща концепция –ендокринните и метаболитните нарушения при жената като взаимосвързани патологични процеси с отражение върху репродуктивното здраве, бременността, майчино-феталните резултати и дългосрочния метаболитен риск.

От представената справка е видно, че кандидатът изпълнява и надвишава минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Особено впечатляващи са резултатите по хабилитационния труд и значителното цитиране на научната продукция – 288 цитирания, от които 105 в Scopus и 119 в Web of Science. Научната продукция на кандидата е значителна както по обем, така и по качество. Тя включва дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, две глави в международни научни издания, 42 научни публикации, половината, от които в международни рецензирани списания, участие в научноизследователски проект и 39 участия в национални и международни научни форуми.

Осемнадесет от публикациите са отпечатани в списания с импакт фактор, а общият импакт фактор на научната продукция достига 58,76, h-index-над 9. В повече от половината публикации кандидатът е първи или последен автор, което е показател за водеща роля при реализиране на научните разработки. Представени са 39 участия в научни форуми, от които 19 в чужбина.

Най-съществените научни приноси на д-р Яначкова са в следните направления

1. Тиреоидната патология по време на бременност и нейната връзка с метаболитните нарушения. Съществено е определянето на триместър-специфични референтни интервали за тиреоидните хормони в българска популация, което позволява резултатите да се използват като клиничен стандарт при оценката на тиреоидния статус на бременните жени.
2. Риска от свръхдиагностика и свръхлечение при субклиничните нарушения на тиреоидната функция. Анализите на д-р Яначкова поставят важни въпроси относно универсалните референтни граници и необходимостта от прецизно определяне на терапевтичните индикации за лечение с левотироксин по време на бременност.
3. Гестационния захарен диабет. Изследванията обхващат целия спектър на заболяването – от ранната диагностика и рисковата стратификация до терапевтичното поведение и проследяването на майчино-феталните резултати. Научните разработки продължават дисертационния труд относно ролята на плацентарните и биохимичните маркери като предиктори на въглехидратните нарушения още през първия триместър на бременността. Разработеният интегриран подход за оценка на риска комбинира клинични, биохимични и поведенчески показатели и създава предпоставки за персонализирано проследяване на пациентките. Важни са проучванията върху терапията с метформин при жени с гестационен захарен диабет, където са анализирани майчините и неонаталните резултати в реалната клинична практика.
4. Поведенческите аспекти на гестационния диабет. Разработени и валидирани са структурирани образователни материали за жени с гестационен диабет, като е

доказана тяхната ефективност за подобряване на информираността, комплайънса и ангажираността към терапевтичния процес. Това направление е сравнително рядко разработвано в българската ендокринологична литература.

5. Синдрома на поликистозните яйчници, инсулиновата резистентност и затлъстяването. Особено внимание заслужават изследванията върху хиперпролактинемията като фактор, свързан с повишен риск от затлъстяване, инсулинова резистентност и предиабет. Тези резултати предлагат нови възможности за ранна идентификация на пациентките с повишен метаболитен риск. Допълнително са проучени ролята на витамин D, чревния микробиом и различни поведенчески фактори като модулатори на метаболитния статус, което показва стремеж към интегрален и мултифакторен подход към проблема.
6. Менопаузалната медицина. Систематизирани и критично анализирани са съвременните концепции за менопаузалната хормонална терапия, хирургичната овариална супресия и профилактиката на остеопорозата. Особено ценен е стремежът към индивидуализиране на терапевтичния подход и интегриране на ендокринологичните, гинекологичните и онкологичните аспекти на проблема.
7. Рационалната фармакотерапия и лекарствената безопасност. Разглеждат се възможностите за мултидисциплинарен подход при пациенти с ендокринни заболявания и ролята на различните здравни специалисти за оптимизиране на терапевтичните резултати и ограничаване на лекарствено-свързаните проблеми.

Най-силната страна на кандидатурата е съчетаването на клинична практика, научноизследователска дейност и обучение. Д-р Яначкова е представител на модела лекар-изследовател, при който научните въпроси произтичат непосредствено от клиничната практика, а резултатите намират пряко приложение при диагностиката и лечението на пациентите. Това придава на научните разработки висока клинична релевантност..

III. Заключение

В заключение считам, че д-р Веселина Евтимова Яначкова, д.м., е изграден специалист, активен изследовател и перспективен преподавател с ясно оформен научен профил и значими научни постижения. Представената научна продукция е значителна по обем и качество, научните приноси са оригинални и практически приложими, а международното присъствие и цитируемост са значителни. Кандидатът не само изпълнява, но и съществено надвишава националните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Въз основа на изложеното давам своята категорично положителна оценка на кандидатурата на д-р Веселина Евтимова Яначкова, д.м., и убедено препоръчвам на уважаемото Научно жури да предложи на Научния съвет на Медицински университет – Плевен нейния избор за академичната длъжност „Доцент“ по Ендокринология.

На основание чл. 59 от ЗЗЛД

Дата: 25.06.2026 г.

Проф. д-р Захарий Кръстев д.м.н.

ASSESSMENT

by Professor Dr. Zahariy Alexandrov Krastev, MD, PhD, Doctor of Science

External member of the Scientific Jury for the competition for the academic position of "Associate Professor" in Endocrinology, professional field 7.1. Medicine, field of higher education 7. Health and Sports, pursuant to order No. 1313/28.04.2026

Concerning the candidacy of Dr. Vesselina Evtimova Yanachkova, MD

Dr. Vesselina Evtimova Yanachkova, MD, PhD, is participating in the announced competition for the academic position of Associate Professor in Endocrinology. The documentation has been prepared in accordance with the regulatory requirements of the institution and allows for the assessment of the candidate's research, teaching and clinical activities.

The materials presented show that Dr. Yanachkova is a well-established clinician with significant scientific results in one of the most dynamically developing areas of modern endocrinology - endocrine and metabolic disorders in women in the different periods of their reproductive and post-reproductive life.

I. Biographical data

Dr. Vesselina Yanachkova graduated from the Medical University of Sofia in 2006.

In 2013, she specialized in "Endocrinology and Metabolic Diseases", and in 2016, she completed a master's program in "Health Management and Public Health". In 2023, she successfully defended her educational and scientific degree "doctor" with a dissertation dedicated to the relationship between thyroid dysfunction during pregnancy and the manifestation of gestational diabetes mellitus.

After obtaining her specialty, Dr. Vesselina Yanachkova has been actively engaged in clinical activities. Since 2013, she has been working as an endocrinologist at the Medical Complex "Dr. Shterev," a premier national institution specializing in reproductive medicine.

Dr. Vesselina Yanachkova is also an assistant professor at the Medical Institute of the Ministry of Interior and a researcher at the Research Institute of the Medical University - Pleven.

Dr. Vesselina Yanachkova has completed a number of specialized training and qualification courses in Bulgaria and abroad, related to diabetology, thyroid diseases, ultrasound, reproductive endocrinology and menopausal medicine. The candidate is a member of prestigious national and international professional organizations, including the International Society of Gynecological Endocrinology, The Menopause Society, the Bulgarian Society of Endocrinology and the Bulgarian Association of Sterility and Reproductive Health. Her active review activity for international scientific journals, including BMJ and MDPI publications, makes a positive impression.

II. Evaluation of the candidate's scientific works and scientific activity

Dr. Yanachkova's scientific activity is concentrated in several areas, united by a common concept - endocrine and metabolic disorders in women as interrelated pathological processes with an impact

The provided reference indicates that the candidate fulfills and surpasses the national criteria for the academic role of "associate professor".

Particularly impressive are the results of the habilitation work and the significant citation of the scientific production – 288 citations, of which 105 in Scopus and 119 in Web of Science. The candidate's scientific production is significant both in volume and quality. It includes a dissertation for the award of the educational and scientific degree “doctor”, two chapters in international scientific journals, 42 scientific publications, half of which in international peer-reviewed journals, participation in a research project and 39 participations in national and international scientific forums.

Eighteen of the publications are published in journals with an impact factor, and the total impact factor of the scientific output reaches 58.76, h-index-over 9. In more than half of the publications, the candidate is the first or last author, which is an indicator of a leading role in the implementation of scientific developments. 39 participations in scientific forums are presented, of which 19 abroad.

Dr. Yanachkova's most notable scientific achievements are in the following academic fields:

1. Thyroid pathology in pregnancy and its association with metabolic problems. Establishing trimester-specific reference intervals for thyroid hormones in the Bulgarian population is crucial, enabling the results to serve as a clinical standard for evaluating the thyroid condition of pregnant women.
2. Risk of overdiagnosis and overtreatment in subclinical thyroid disorders. Dr. Yanachkova's analyses raise important questions regarding universal reference ranges and the need to precisely define therapeutic indications for levothyroxine treatment during pregnancy.
3. Gestational diabetes mellitus. The research covers the entire spectrum of the disease – from early diagnosis and risk stratification to therapeutic behavior and monitoring of maternal-fetal outcomes. Scientific research continues the dissertation work on the role of placental and biochemical markers as predictors of carbohydrate problems during the first trimester of pregnancy. The developed integrated approach for risk assessment combines clinical, biochemical and behavioral indicators and creates prerequisites for personalized patient monitoring. Research on metformin therapy for women with gestational diabetes mellitus is crucial, as it has examined maternal and neonatal outcomes in actual clinical settings.
4. Behavioral dimensions of gestational diabetes. Structured educational resources for women with gestational diabetes have been created and evaluated, demonstrating efficacy in enhancing awareness, adherence, and dedication to the therapeutic regimen. This domain is little explored in Bulgarian endocrinological literature.

5. Polycystic ovarian syndrome, insulin resistance, and obesity. Studies on hyperprolactinemia as a contributing factor to elevated risks of obesity, insulin resistance, and prediabetes are particularly noteworthy. These findings present novel prospects for the early detection of patients with elevated metabolic risk. The influence of vitamin D, the intestinal microbiota, and several behavioral factors as regulators of metabolic state has been investigated, reflecting a preference for a comprehensive and multifaceted approach to the issue.

6. Menopausal therapeutics. Contemporary paradigms of menopausal hormone therapy, surgical ovarian suppression, and osteoporosis prevention have been organized and rigorously evaluated. The pursuit of individualizing the therapeutic approach and integrating the endocrinological, gynecological and oncological aspects of the problem is particularly valuable.

7. Rational pharmacotherapy and medication safety. The potential for a multidisciplinary approach in patients with endocrine disorders and the contribution of diverse health professionals in enhancing therapeutic outcomes and mitigating drug-related issues are analyzed.

The most compelling aspect of the application is the integration of clinical practice, research, and education. Dr. Yanachkova exemplifies the physician-researcher concept, wherein scientific inquiries emerge directly from clinical practice, and the findings are immediately utilized in patient diagnosis and treatment. This imparts significant clinical importance to the scientific advancements.

III: Conclusion

In conclusion, I assert that Dr. Vesselina Evtimova Yanachkova, MD, is a distinguished specialist, an engaged researcher, and a promising speaker with a well-defined scientific profile/scientific profile and notable scholarly accomplishments. The scientific output is substantial in both volume and quality, featuring novel and practically useful contributions, with notable international presence and citation impact. The candidate not only meets but also substantially surpasses the national criteria for the academic role of "Associate Professor".

In light of the above, I strongly support the candidacy of Dr. Vesselina Evtimova Yanachkova, MD, and I strongly urge the distinguished Scientific Jury to recommend her appointment to the Scientific Council of the Medical University - Pleven for the academic position of "Associate Professor" in Endocrinology.

На основание чл. 59 от ЗЗЛД

Date: 25.06.2026

Prof. Zahariy Krastev, MD, PhD